

Modernizace GPS a její odraz v GPS řešeních Trimble pro GIS a geodézii

Ing. David Jindra, CSc

Geotronics Praha, s.r.o.

Abstrakt

Rok 2006 je rokem 10. výročí úplného naplnění systému GPS všemi plánovanými satelity. GPS je jediným kontinuálně provozovaným globálním polohovým systémem schopným poskytovat autonomním způsobem službu určování polohy v reálném čase kdekoli na Zemi s předem očekávanou přesností.

V letech 1996 – 1999 byl připraven projekt modernizace GPS, který byl spuštěn v r. 2000. Jeho důležitou součástí je úplná separace civilních a vojenských signálů a zavedení nových civilních signálů. Obsahuje 5 základních aktivit včetně vypouštění nových typů družic s nově kódovaným signálem, novou civilní frekvencí (L5) a doplnění a změny řídicího segmentu systému GPS. K významným posunům dochází i v oblasti poskytování služeb GPS, zejména v budování a provozování sítí permanentních referenčních stanic a VRS (virtuálních referenčních stanic).

V oblasti geodézie Trimble reagoval na nový způsob modulace nosné vlny L2 pomocí civilního kódu L2C vyvinutím technologie R-Track a její implementací do nové řady GPS systémů R7 a R8, a to ještě před vypuštěním první družice GPS inovovaného typu. Provedené testy a dosavadní praktické zkušenosti ukázaly, že použití R-Track technologie v nových geodetických přijímačích zrychlilo doby inicializace přijímačů a zvýšilo robustnost inicializací a spolehlivost výsledků, zejména v obtížných podmínkách.

Počínaje 4. čtvrtletím roku 2007 bude zahájeno vypouštění nových satelitů GPS bloku IIF, který rozšíří signál GPS o třetí frekvenci. Započne éra třífrekvenčních aplikací GPS. Trimble v předstihu vyvinul a uvedl do běžného prodeje nové geodetické 72-ti kanálové kombinované aparatury R8 GNSS, které jsou schopny využívat jak L1, L2 (L2C) a L5 signálů GPS, tak ruského systému GLONASS (L1, L2) i budoucího evropského systému GALILEO.

V oblasti technologií GPS pro GIS reagoval Trimble především na vznik sítí permanentních referenčních stanic GPS a sílící poptávku po přesných metodách vyvinutím technologie H-Star. Tato HW – SW technologie využívá dostupnosti dostatečně hustých sítí referenčních stanic GPS, v ČR jde např. o státní síť CZEPOS. Na základě speciálních algoritmů sloužících k výpočtu a odstranění vlivu ionosférického zpoždění signálů poskytuje (ve spojení s dvoufrekvenčními GPS přijímači pro GIS GeoXH nebo ProXH) mocný nástroj pro vysoce přesný (do 30 cm) a přitom dostatečně produktivní sběr dat do GIS. Překlenuje dosavadní propast mezi kódovými (sběr dat do GIS) a fázovými (geodézie) metodami GPS a umožňuje tak s relativně levným vybavením využívat GPS technologie v řadě nových aplikací sběru a aktualizace dat náročných na přesnost.